

Stanowisko

Zarządu Związku Województw RP

z dnia 19 stycznia 2022 r.

w sprawie II transzy instrumentu REACT-EU w obszarze ochrony zdrowia

W związku z decyzją wykonawczą Komisji Europejskiej z dnia 23 listopada 2021 r. w sprawie podziału pomiędzy państwa członkowskie alokacji II transzy instrumentu REACT-EU przeznaczonej na rok 2022 i podjętymi w Polsce decyzjami o podziale tych środków na poziomie krajowym i regionalnym, Zarząd Związku Województw RP wnosi do Instytucji Koordynującej Umowę Partnerstwa o zmianę podejścia do podziału powyższej alokacji pomiędzy programy realizowane zarówno na poziomie krajowym, jak i regionalnym. W ramach tych środków Polska otrzymała 268 019 198 EUR.

Dostępne środki będą wydatkowane w ramach tych samów obszarów, które były wspierane z I transzy REACT-EU, czyli m.in. na ochronę zdrowia, jednakże zawężonych do bardziej szczegółowych zakresów interwencji. Zgodnie z posiadanymi informacjami, na poziomie regionalnym – w ramach 16 RPO – wsparcie będzie dotyczyć obszaru ochrony zdrowia i obejmie wyłącznie powiatowe stacje sanitarno-epidemiologiczne (PSSE) we wszystkich województwach. Do dyspozycji ma być łącznie 50 mln Euro (na 16 województw). Szczegółowy zakres wsparcia dla poszczególnych PSSE zostanie opracowany na podstawie danych przekazanych przez Ministerstwo Zdrowia. Na tej podstawie zostanie także dokonany podział alokacji na 16 RPO przez Instytucję Koordynującą RPO (Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej).

Abstrahując już od kwestii dostępnej alokacji przeznaczonej na wsparcie ochrony zdrowia, to wyżej przedstawione podejście stawia Instytucje Zarządzające RPO w czysto formalnej roli, ograniczonej jedynie do wdrażania z góry określonego rodzaju interwencji. Pozbawia się tym samym Instytucje Zarządzające RPO możliwości identyfikacji potrzeb i wyboru projektów najbardziej adekwatnych do sytuacji poszczególnych regionów.

Zgodnie z przyjętą linią demarkacyjną podziału interwencji pomiędzy szczebel krajowy i regionalny, Instytucje Zarządzające RPO powinny mieć możliwość dysponowania środkami na zadania wynikające z własnej analizy potrzeb rozwojowych regionu. Dofinansowanie Państwowej Inspekcji Sanitarnej ze środków przeznaczonych na fundusze regionalne, a nie z budżetu państwa lub środków II transzy REACT-EU uruchamianych z poziomu krajowego, budzi ponadto wątpliwości w szczególności ze względu na fakt, że od dnia 01.04.2020 roku Inspekcja stała się instytucją całkowicie odseparowaną od samorządów terytorialnych i jest zarządzana bezpośrednio z poziomu centralnego.

Pragniemy zwrócić uwagę, iż w okresie pandemii ze środków Regionalnych Programów Operacyjnych część wsparcia przeznaczono dla Stacji Sanitarno-Epidemiologicznych, czym samorządy regionalne wyraźnie wykazały czujność i wychodzenie naprzeciw faktycznym potrzebom diagnozowanym w województwach. Realizowane projekty partnerskie w tym obszarze w latach 2020 i 2021 udowodniły skuteczność podejmowanych inicjatyw przeciw COVID-19.

Reasumując, zwracamy się z prośbą o weryfikację planowanych decyzji co do podziału alokacji II transzy instrumentu REACT-EU przeznaczonej na rok 2022 z przeznaczeniem na wspieranie systemu ochrony zdrowia ze wskazaniem wyższej kwoty na programy regionalne oraz pozostawieniem możliwości decyzji na poziomie regionalnym, co do wykorzystania tych środków.

Widząc z perspektywy regionalnej potrzebę realizacji polityki europejskiej, której jednym z celów jest poprawa organizacji i dostępności do opieki ambulatoryjnej, wnosimy o uwzględnienie tego priorytetu w podziale alokacji II transzy instrumentu REACT-EU na komponent regionalny. Jako regiony, gotowi jesteśmy do współdziałania i skutecznej realizacji przedmiotowych polityk.

Olgierd Geblewicz

Prezes Zarządu

Związku Województw RP

Stanowisko otrzymują:

1. Pan Grzegorz Puda – Minister Funduszy i Polityki Regionalnej
2. Pan Adam Niedzielski - Minister Zdrowia